

Apró emberek.

Irta Gyémándi Mété.

A nyár a vér életreszökellése. Piros, husos gyümölcsök minden ágon, rejteit aromák lézkel. A tavaszi bimbók valami isteni csóktól kitárták kelyhüket s pirosító életet ringat bennük a lengelő szellő. A nyár az új élet sugárzó d'le, új vér, új szín, új élet pezsgő gyönyörű kacagnak benne. A nyár a gyermekeké.

Ott ültem a nagy hársfa alatt a Stefánia. Engem is odakergetett a forróság a gyermekek közé, ebben a nagymelegű — kisárményku városban. Szegény gyermekek! Fekar hozzájuk a természet is, még árnyas-hűs lomb alá se húzódnának s ha akad egy-egy kis liget, hűs oázis, a felnőttek foglalják le maguknak, vagy a „szigorú bácsi” kergeti le őket a puha pázsitról.

Ott ültem a nagy hársfa alatt és vártam az én kis barátait: két gyönyörű gyermeket, nagy urak gyermekeit; két madárkát, akiket a meleg lézkekkel: az anyai szivből hamar kizavart a hőbort és a divat, ez a két utálatos torzszülött a társadalomnak. Szigorú nevelőnk pórázon tartotta őket, parancsra ettek, ittak, énekeltek, táncoltak — és sirtak is, de ezt már nem parancsszóra, ennek szükségét érezték a kis rabmadarak.

Néhány nap óta találkoztam itt velük a vén hárs alatt. A szigorú néni ilyenkor az újságját olvassa. Rájuk hintettem egy-egy nyálát melegítő szivemnek — s a madárkák rám repültek, átszorították gyöngye karjaikkal térdemet, felkérdezkedtek a karomba és úgy örvendettek, de úgy örvendettek, hogy nekem a könnyem is kicsordult — szomorúságomban.

Ma már bizonyosan nem jönnek, mindjárt délre jár. Talán azóta ott térdelnek a sarokban az én árva kis madárkám s a néni, a szigorú, csunya néni, mint egy Caesar ott olvassa az újságját közöttük. Lehet, hogy az öreg néninek megajándult a lába s ők most, az ártatlanok azért nem jöhetnek a nagy hárs alá...

Itt mennek el előttem a szépen megmosdatott, felöltöztetett, felpántlikázott gyermekek: csupa játékszer, amellyel csak nevetni, tréfálni kell s ha aztán nyugodni is kell, ott van a nevelőnk, ébressze fel újra a jókedvet benne, mosdassa meg újra s hozza be a szalonba, hogy gyönyörködjenek benne a vendégek is.

Tudják-e ezek a szülők azt, hogy a gyermek lelke egy csoda-finom szerkezetű hangszer, mindegyiké más és más szerkezetű s aki e hangszereket játszanak, annak komolyan, jónak, türelmesnek, tanulmányosnak kell lennie. Mert ehhez is érteni kell s ezt az értelmet sok fáradsággal, nehéz próbák árán, végtelen türelemmel sajátíthatjuk el. A gyermek szobák iskolájában is egy hatalmas, egyetemes törvény van: az okos szeretet.

Tudják-e, hogy az anyának, ha gyermeke édesanyja akar lenni, sokat kell tanulnia. Könyvből, a mások, vagy a maga tapasztalatából, az mindegy, de tanulnia kell: gondolkodnia is kell, mert okos szeretet, tudás, tapasztalat, eltűnődés nélkül a gyermek nem fogja apját, anyját szüleinek tekinteni.

En az olyan anyától, aki gyermekét csak játékszernek tekinti, mellyel hiúságát elégíti ki: elvenném a gyermeket s így szólnék az anyához:

— Eredj vissza abba a társadalomba, amely nem munkára, hanem hiu szórakozásra született. Asszony vagy, de nem anya; gyermeked egykor neked fogja köszönni életét, de azt, ami előtte széppé és értékesé teszi az életet, azt más adja neki. Te elszakított az élet a láthatatlan láncot, amely az okos és jó anyához a gondnal nevelt gyermeket egész életén át fűti. Bizonyára nem tehetisz róla, mert készakarra valószínűleg nem okoznál magadnak ekkora szomorúságot.

Nem hiszem, hogy gondoltak ezek a szülők ilyenekre, amikor életük kis rózsafáját idegen talajba ültették át.

Pótlom kis apróság — lehet vagy négy éves — szalagál mellettem. Rettegetően furja az oldalát, hogy mit rajzolt én a papírra. Az ilyen kis gyermeknek még minden rajz, az írás is. Már-már odaköröz hozzám, amikor valahonnan a kullisszák mögül felharsan eredeti szász dialektusban:

— Láci, Láci! Kommst du her!

A kis Laci valószínűleg ismerve a következményeket, a hang irányába tartott s szomorúan tűnt el a bokrok között. En meg azon gondolkodtam, hogy érdemes-e a fejletlen gyermeknek már ilyen korán idegen nyelvre, idegen szokásra fogni. Ezekben az így nevelt gyermekekben semmi üde báj, boldogság, kedves emlék

nem marad meg. Ezekből lesznek azok az esetleg nagytudású emberek, akik minden iránt érzéketlenek, akikre érzéketlenül hat minden érzélem.

Szegény kis Lackó, még ezt a hat évet se adják neked, hogy kijátszhasd magad, hogy odabujhass az édesanyád ölébe, ha félsz, ha fáradt vagy, ha kedvesen gyöngyözve hizelegni akarsz neki valamiért,

talán egy meséért, olyan szép, gyönyörű magyar meséért, amelyet egyszer mondott, amikor jókedvű volt.

Lackó, Lackó nem jó ma az olyan apró emberkének se, mint te vagy: dolgozni kell, tanulni, szótfogadni, még mielőtt játszottál volna s úgy nősz fel, mint egy apátlan, anyátlan árva, ahinek egyetlen gyerekkori emléke a nevelőnk.

Adakozzunk a munkásgyermekek ujszegedi nyaraltatására.

Rendőrségi bonyodalmak egy szegedi reklám-orgánus körül.

Ismeretes, hogy a legutolsó időben Szegeden ugynevezett „amerikai stílusban” fejlődött ki a reklám, a hirdetés. Már nem elégedtek meg a napilapok bő hirdetési rovatával, az uccai házikókkal és egyéb trükkökkel, hanem az elmúlt szezon alatt *Reklám Ujság* címen kizárólag hirdetési orgánus alakult. A lap nyugodtan működött egész év alatt, hirdetéseként kívül közölte a színházi műsort is. Most azután — a jelek szerint konkurrenciából — rendőrségi bonyodalmak indultak meg az orgánus körül.

Néhány héttel ezelőtt telekürtölkék Szegedet, hogy *Mák József* szerkesztésében *Riport* címmel új napilap fog megindulni. A *Riport* azonban sok hét múlva sem jelent meg és ennek más oka nincs, minthogy a *Riport* minden igyekező ellenére sem tudott megjelenési engedélyt szerezni a miniszterelnökség sajtóosztályától. *Mák József* nem nyugodott meg abban, hogy nem kapott engedélyt s most *reklám ujságot* akart alapítani, amelyben — úgy gondolta — majd szöveget is közöl. A kiszemelt kiadó azonban, miután már egy csomó pénzt elköltött a meg sem jelent *Riport*-ra, nem volt hajlandó *reklám ujságot* kiadni és így a fiatal ember ismét a kívánt lap nélkül maradt.

Mák József azonban nem akart bele-nyugodni a balsikerbe és elkezdett-ségében, miután nem tudott lapot alapítani, — *jöljelenítette az egy év óta tényleg működő Reklám Ujságot*. Bejelentést adott be az ügyésznek, amelyben kérte a *Reklám Ujság* beállítását, mivel az szerinte engedély nélkül jelenik meg. Az ügyésznek kötelességükre átküldte nyomozásra az akát a rendőrségre, ahol le is folytatták az eljárást. A lap tulajdonosa nem is tagadta, hogy nincs engedélye, de hangoztatta, hogy erre nincs is szükség, hiszen a *Reklám Ujság* valójában nem is ujság, csak egy hirdetési vállalat. Már pedig egy ilyen hirdetési orgánusnak nem kell lapengedély, csupán terjesztési engedély, mint a többi röpcédulának, vagy reklám-cédulának. Mivel pedig terjesztési engedélyt kapott a postamestertől, jogosan közöl hirdetéseket.

A rendőrségi munka után az iratok ismét átkerültek az ügyészre, amely azután dönteni fog az ügyben. A hatósági elintézés után még valószínűleg nem fejeződik be ez az ügy, mivel most már a reklámorgánus tulajdonosa és az elkezdett lap nélkül maradt fiatal ember között fognak megkezdődni a magánkonfliktusok.

MUNKÁSOKNAK TISZTVISELŐKNEK

12.000, MINDENKI MÁSNAK 15.000 KORONA A HAVIDÍJ A

DELMAGYARORSZÁG KÖLCSÖNKÖNYVTÁRÁBAN

Gépirókiasszonyból — hercegné.

Miskolc, július 31. A mesék birodalmának szurtos kis Hamupipókéjé elviszi aranyos üveges batárán a mesebeli princ, hogy feleségévé tegye, hogy királyné legyen. A szentimentális regényekben olvashatunk olyat, hogy a szürke polgári miliőben élő leányért eljön egy mágus, esetleg egy herceg. A valóságban ez természetesen ritkán történik meg. Tíz évben egyszer, de többször biztosan nem indul el egy olyan karrier, amelynek végső állomása a korona s az utóbbi tíz évnek csodás koronája egy miskolci urileánynak a fején nyit ki ragyogóvá.

B. S. uri család gyermeke volt. Szép, intelligens leány, akinek lelkében hevesen égett a föléli törekvő ambíció. Egyszerű polgári jólét környezte. Takarékoság volt a nevelő anyja és átalakított ruhákba öltöztető erkölcs a gyámja. A leány sokat olvasott, színes regényeket, olyanokat, amelyek hősnői pompában, csillogó drága ékszerekben áruhták a szerelemet. S a kis leány ilyenkor nagyon boldogtalan volt. Sokszor sirt s vágyakozott a nagy világba, a pompába, a szabad életre. Ekkor irodába járt. Egy előkelő ügyvéd irodájában gépirókiasszony volt. Az irodába sokan jártak, gazdag kliensek, akiknek feltűnt a szép, fiatal leány. Udvarolni kezdtek neki, de eredménytelenül.

A leány várt, várta a mesebeli herceget, aki nemsokára meg is jelent egy gazdag földbirtokos személyében. A leány barátja lett. A viszony egy évig tartott, amikor a földbirtokos szakított s kielégítőképpen egymillió koronát, akkor, tíz év

előtt horribilis nagy összeget adott a leánynak. A leány a millió koronáért férjet vett magának egy nyíregyházi ügyvéd személyében, aki boldogan vezette oltár elé a szép s szerinte nagyon tisztességes leányt. Egy évig boldog házasságot éltek, amikor a férj bevonult katonának. Egy kis ideig még Nyíregyházán volt az asszonyka, akinek közben kis fia is született, amikor egyszer csak váratlanul eltűnt a városkából.

Budapestten látjuk viszont. A háborús évek alatt a pesti mondandót soha nem látott virágzásnak indult, a lokálok, mulatóhelyek nagy zsibongással nyitották ki kapuit s éhes mammonszájukkal elnyelték a vágyban fölkorbaolt Embert. A miskolci leány, utóbb nyíregyházi ügyvédné talajra talált a pesti éjjeli életben. Rövidesen nagy nő lett. Valósággal ki-nyílt és hódító szépséggé fejlődött.

Nagy lakást tartott a Belvárosban, villája volt a Zugligetben, autója és sok barátja, különböző társadalmi állású egyének, de különösen bankárok hódoltak szépségének. S Pesten híres volt, híres a könnyelműségéről, mert a pénzt tele marokkal szórta, híres volt táncáról, mert utóbb a táncra adta magát s a Royal Orfeumban nagyszerű attrakció volt a keleti fátaltánc. A diplomatakkal is jóbarátságban volt. Különösen a semleges államok diplomatái érdekelték. Estélyekre volt hivatalos, ahol táncolt s ahol táncoltatták. A spanyol követség bálján ismerkedett meg a herceggel, aki a pesti követségen mint attaché működött. S az attaché szerelmes lett...

De ekkor érdekes fordulat történt. Minél jobban ostromolta a herceg szerelmével, annál szigorúbb erkölcsű lett a nő. Nem akarta meghaladni a herceget s egyszer csak eltűnt Pestről, eladva mindent, lakását, villáját és Bécsbe költözött.

Bécsbe érte a forradalom. Ekkor már az utcán volt, elszegényedve, lerongyolódva. Kimondhatatlan szenvedések, nagy nélkülözések hősnője lett a pesti éjszakák híres királynője. Majd Bécsben megismerkedett egy artistával, aki látta Pesten táncolni, ez utlevelet szerzett Párisba, ahol először kis tizedrangú mulatókban, varietékban, majd pedig egyik legnagyobbban, a Folies Bergereben lépett föl, mint keleti táncosnő. A sok szenvedés, a vad, féktelen élet szilajj tette láncait és a párisi közönségnek nagyon tetszett az akkor már híres internacionalista név alatt szereplő táncosnő. Az akkor feltűnő, mostani híres Mistinguette is jó barátságot tartott vele.

S itt jön a véletlen, a csoda. Párisban újra össetalálkoztak a herceggel, aki még mindig szerette a táncosnőt. A herceg újra el kezdett udvarolni, de ismét sikertelenül. A leány tartotta magát, bizonyára számításból. S úgy látszik, jól számított, mert a fülig szerelmes herceg egy szép napon kétségbeesésében feleségül kérte. A leány egy percig sem késett az igennel s hamarosan megkötötték Párisban a polgári házasságot, amit Széviában egyházi esküvő követte. S az egykori miskolci urileány, majd nagyvilági nő, Andaluzia egyik legrégibb s legősiabb családi nevét vette föl, amelynek címei között szerepel az Aravis grófság is. Most a bírókukról küldött fényképes lapot a miskolci rokonoknak s azon látni a hercegnőt két kislányával.

Nagy karriert futott be az egykori miskolci urileány, egy olyan karriert, amely elvezetett a magasba a hercegi koronához, de amely elvezetett volna a szegényházba, a tolonckocsiba, esetleg kórházba s onnan a szegények temetőjébe.

Ha megfujják a trombitát!..
Porzolt Kálmán nagysikerű hazafas szkeccse, kedden és szerdán a **Korsó Moziban**.

Cs'ak felnőtteknek!
Harry Liedtke nagy filmje
Feleségem feleséged feleségünk!
hétfőn és kedden a **Belvárosban**.
Kiváló szép 735

virágállványok eladók
Ronyecz asztalos, Kálvária ucca 41.

Perzsaszőnyegek textílaruk

elismert legjobb kivitelben gyári áron, ugyazintén **különböző gyapjúból készült perzsaszőnyegek** bármily nagyságban kaphatók és megrendelhetők

tisztviselőknek magyarszabóknak és munkásoknak
ruhaanyag elsőrendű kivitelben olcsón kapható 723

„GÁBOR”
keleti szőnyeg és textilszövődében
Szeged, Szt István tér 6. Telefon 974.
Gyármányaim állami oklevéllel, aranyéremmel, díszoklevéllel vannak kitüntetve.

Megnyílt
a „Délvidéki Csémege és Élelmiszer Csarnok”
(Kossuth Lajos sugárút 8. sz.) Reklámképpen minden cikk beszerzési áron kapható.
Tessék a kirakatot az árákkal megnézni! 722

egszebb lisztek, legjobb takarmánycikkék legolcsóbb napi árban
ingyenes házhoz szállítással kaphatók
Kardos Jakab lisztüzletében, Mikszáth Kálmán ucca 4. Saját érdeke, hogy itt vásároljon

Előnyös vétel folytán!! Vászon, schiffon
paplan és ágylepedő, asztalnemű, törülköző, zsebkendő,
női és férfi fehérnemű ^{készen és méretre} feltűnő olcsó árban **LÁSZLÓNÁL**, Kelemen ucca 7.